

En skrämmande framtid för våra barn - 34 kandidater till EU-parlamentet får fråga om giftfri mat.

Tankesmedjan Giftfritt, som arbetar för en giftfri miljö, frågade 34 kandidater till EU-parlamentet hur de kommer att ta itu med bekämpningsmedelsresterna i vår mat och i vår miljö om de blir valda.

Sammanfattning

Vår fråga: **Vi vill veta hur du kommer att arbeta för giftfri mat om du kommer in i EU-parlamentet?**

När Sverige skulle gå med i EU betonades att Sverige låg långt framme i miljöfrågor och att vi hade förbjudit många hälso- och miljöfarliga bekämpningsmedel före andra länder. I dag ser vi resultatet, tidigare förbjudna medel sprutas åter på våra åkrar. Ett exempel är stråförkortningsmedel som förbjöds på 1980-talet men där regeringsrätten 2010 upphäver regeringens och kemikalieinspektionens förbud med hänvisning till EU:s frihandel. Idag har alla svenskar stråförkortningsmedel i urinen. Är det så att Sveriges representanter i EU-parlamentet inte är tillräckligt kunniga eller inte har den politiska viljan att förbättra framtiden för våra barn?

Bryssel är en plats med 15000 lobbyister som har pengar och tid att påverka EU-parlamentariker. Det är därför viktigt att parlamentarikerna är väl pålästa och de inser att de representerar de människor som har valt dem. Ett rimligt krav på en EU-kandidat är att man under en valkampanj skall kunna svara på en fråga i ett centralt ämne. Det är därför förvånande att så få kandidater svarat personligt på vår fråga. Det flesta svaren är undertecknade av någon annan och för de socialdemokratiska kandidaterna svarar partiet. Det gör att du som väljare med intresse för barnens framtida hälsa bara har ett fåtal alternativ att välja bland. Enligt svaren på vår fråga kan du bara rösta på Max Andersson, Bodil Ceballos och Linda Snecker. Dessa tre har undertecknat svaret själva. Ytterligare fyra har svarat att de kommer att jobba med frågan men de har inte undertecknat svaret själva: Isabella Lövin, Aleksander Gabelic, Peter Eriksson och Malin Björk.

Valmanifesten från alla partier är förvånansvärt tunna när det gäller giftfri mat.

Att bekämpningsmedel är hormonstörande, cancerframkallande, fosterskadande och medverkande till många välfärdssjukdomar trodde vi det rådde vetenskaplig enighet om. Dock har båda moderaterna svarat att *"Idag finns ingen entydig forskning kring huruvida ekologiska livsmedel är hälsosammare än konventionellt producerade livsmedel"*. Ekologisk odling är emellertid den enda odlingsform som utesluter kemiska bekämpningsmedel och gör att konsumenten kan undvika hälsoriskerna som bekämpningsmedelrester i maten utgör.

Använd svaren för att rösta fram kandidater som tänker jobba med denna ödesdigra fråga. Utnyttja möjligheten att kryssa, för att välja någon av dessa kandidater.

1. FRÅGA TILL EU-KANDIDATER

Fråga till 34 EU-kandidater för val till EU 25 maj 2014

Vi vill veta hur du kommer att arbeta för giftfri mat om du kommer in i EU-parlamentet?

Till denna fråga finns en bakgrund som skickats tillsammans med frågan (se nästa sida).

2. BAKGRUND TILL FRÅGAN - MEDSKICKAD TILL KANDIDATERNA

Europeiska kommissionen slår fast (kursiverat):

EU:s gemensamma jordbrukspolitik: för vår mat, landsbygd och miljö

Genom århundradena har jordbruket format vår skiftande miljö med dess varierande landskap. Landsbygden är hem för en mängd olika vilda djur och växter. Denna biologiska mångfald är oumbärlig för landsbygdens hållbara utveckling. Bönderna förvaltar landsbygden och levererar kollektiva nyttigheter som gynnar hela samhället. Den viktigaste är att de sköter och vårdar marken, landskapet och den biologiska mångfalden. Det här är tjänster som marknaden inte betalar för. Som ersättning får bönderna därför inkomststöd av EU. För att undvika negativa bieffekter av vissa jordbruksmetoder uppmuntrar EU bönderna att arbeta på ett hållbart och miljövänligt sätt. Bönderna står i själva verket inför en dubbel utmaning: att producera livsmedel och samtidigt skydda naturen och bevara den biologiska mångfalden. Ett miljömässigt hållbart jordbruk, som använder naturens resurser med omsorg, är grunden för vår livsmedelsproduktion och livskvalitet – både nu och i framtiden.

Eftersom den tidigare jordbrukspolitiken ledde till livsmedelsöverskott har inriktningen ändrats. Nu ska politiken hjälpa bönderna att

- odla på ett sätt som minskar utsläppen av växthusgaser,*
- använda miljövänliga jordbruksmetoder,*
- uppfylla normer för folkhälsa, miljö och djurskydd,*
- producera och marknadsföra sin regions livsmedelsspecialiteter,*
- utnyttja skogar och skogsmark mer produktivt,*
- utveckla nya användningsområden för jordbruksprodukter inom t.ex. kosmetika, läkemedel och hantverk.*

EU:s forskningsmedel går till att utveckla nya driftssystem så att bönderna kan hantera utmaningar som klimatförändringarna och det ökande trycket på naturresurserna. I framtiden måste de producera mer med mindre insatser. Tanken är att bönderna ska få hjälp att bli ekonomiskt konkurrenskraftiga och tillämpa miljömässigt hållbara metoder.

EU stöder därför

- specialiserad produktion, t.ex. ekologiskt jordbruk,*

Förutom tillståndssystemet för växtskyddsprodukter har kommissionen antagit en temainriktad strategi för hållbar användning av bekämpningsmedel för att minska riskerna för människors hälsa och miljön av användningen av bekämpningsmedel. Den huvudsakliga målsättningen med denna strategi är

- a) att minimera hälso- och miljöriskerna vid användning av bekämpningsmedel,*
- b) att bättre kontrollera användning och spridning av bekämpningsmedel,*
- c) att minska halterna av skadliga verksamma ämnen, särskilt genom att de farligaste ämnena ersätts med säkrare (även kemikaliefria) alternativ,*
- d) att stödja odling med liten eller ingen användning av bekämpningsmedel, bland annat genom att öka användarnas medvetenhet och främja användning av regler för god praxis och stödja diskussioner om eventuell tillämpning av finansiella styrmedel.*

Alltså ska EU arbeta för att

- eliminera bekämpningsmedelsrester i mat
- miljömålen giftfri miljö och giftfri mat uppnås
- bekämpningsmedel som är det enda exemplet på att gift avsiktligt tillsätts maten måste bort
- allt fler av våra folksjukdomar som kan kopplas till effekter av bekämpningsmedel: ADHD hos barn, fetma, diabetes, cancer, Parkinson, Alzheimer måste förebyggas genom att förbjuda bekämpningsmedel i jordbruket.

- speciellt skydda barn och foster som är otroligt känsliga för små rester av bekämpningsmedel, där många av bekämpningsmedlen är hormonstörande.
 - barn går över till ekologisk mat så att bekämpningsmedlen försvinner ur kroppen vilket sker på bara några veckor.
 - hindra fortsatt försäljning av bekämpningsmedel - som tyvärr istället för att minska, globalt ökar drastiskt - en ökning under 2013 med 10% och till ett värde av 59 miljarder dollar.
 - hindra olaglig försäljning i Europa som troligen är minst 25%. Nya medlemsstater i Europa, som Polen och Rumänien, står för den snabbaste ökningen, vilket beror på EU:s stöd till kemiskt jordbruk, vilket strider mot EU:s intentioner.
 - analyserna av bekämpningsmedelsrester ökas, istället för som nu minskas, vilket lett till en minimal risk att upptäckas när man använder otillåtna medel. Det hittas 360 aktiva substanser i den europeiska maten och många livsmedel har multipla rester med upp till 20 olika bekämpningsmedel. Sveriges analyser har minskat från 7000 till 1500 efter EU-inträdet.
 - förbjuda stråförkortningsmedel vilket tillåts i Sverige i all spannmål efter att regeringsrätten hänvisat till EU:s frihandel. Nu har alla svenskar stråförkortningsmedel i urinen.
 - betydligt förbättra kontroll och statistik över medlemsländernas pesticidanvändning. Idag går statistiken tillbaka till 2008, d.v.s. är 5-6 år gammal. Exempelvis är Italien ett av de länder som använder mest bekämpningsmedel men har minst rester i maten enligt sina egna analyser. Anledningen är förmodligen att deras analyslaboratorier inte är certifierade. Tittar man på analyser som görs i Tyskland har Italien mycket höga resthalter.
- Krav för att nå målet med giftfri mat:
- 100 % ekologisk mat till barn och havande kvinnor.
 - Produktansvar för besprutad mat, innebärande analys av producenten innan livsmedlet kommer ut på marknaden.
 - Jordbruksstöd endast till ekologisk produktion.
 - Bättre kontroll på medlemsländerna med snabb redovisning av statistik och analyser, med resultat inom ett halvår.
 - Stopp för olaglig försäljning av bekämpningsmedel . Kan uppnås om man inför ett produktansvar.
 - Arbeta för att förbjuda kemiska bekämpningsmedel.

Den senaste i raden av publikationer:

Boken "Makt Plast Gift & Våra barn" skriven av före detta generaldirektören för Kemikalieinspektionen Ethel Forsberg kom ut i februari, 2014.

Rådet från henne är att alltid köpa ekologiskt och miljömärkt mat och dryck till barn.

Sir Albert Howard, 1873-1947, skriver i sin bok "The Soil and Health - a study of organic agriculture" publicerad 1947, följande "*If fruit trees need to be drenched with poison sprays before they can produce a crop, what is the effect of such fruit on the health and well-being of the people who have to consume it? We know these practices kill the bees and also the earthworms.*"

3. SVAR FRÅN KANDIDATERNA

Här är svaren från de 21 av 34 som svarat

Moderaterna

Gunnar Hökmark (m): Det är viktigt att människor kan känna sig trygga i att den mat de äter är hälsosam. Idag finns ingen entydig forskning kring huruvida ekologiska livsmedel är hälsosammare än konventionellt producerade livsmedel. Vi behöver förhålla oss till de senaste forskningsrönen när vi beslutar om vår livsmedelspolitik och genom att följa EFSA:s riktlinjer kommer vi en god bit på vägen.

Eftersom kemikaliepolitiken styrs genom direktiv och förordningar från EU handlar mycket av vår politik både nationellt och internationellt om att driva kemikaliefrågorna på EU-nivå. Vi vill bland annat att EU tar fram en gemensam strategi för att förhindra att farliga ämnen återcirkulerar i kretsloppen vid återvinning av olika produkter. För att minska utsläppen av såväl läkemedelsrester som andra kemikalier i miljön vill vi dessutom se utveckling av ny teknik för avloppsrening.
/Undertecknat av Pär Holmbäck

Christofer Fjellner (m): Det är viktigt att människor kan känna sig trygga i att den mat de äter inte är farlig för hälsan. Idag finns ingen entydig forskning kring huruvida ekologiska livsmedel är hälsosammare än konventionellt producerade livsmedel. Vi behöver förhålla oss till de senaste forskningsrönen när vi beslutar om livsmedelspolitik. Genom att följa EFSA:s riktlinjer kommer vi en god bit på vägen.

Eftersom Sveriges kemikaliepolitik i princip styrs genom direktiv och förordningar från EU handlar mycket av vår politik både nationellt och internationellt om att driva kemikaliefrågorna på EU-nivå. Även här är det viktigt att vi förhåller oss till forskning. Vi vill bland annat att EU tar fram en gemensam strategi för att förhindra att farliga ämnen återcirkulerar i kretsloppen vid återvinning av olika produkter. För att minska utsläppen av såväl läkemedelsrester som andra kemikalier i miljön vill vi dessutom se förbättrad avloppsrening i de länder där det finns brister, och utveckling av ny teknik för ytterligare effektivisera våra reningsverk.
/Undertecknat Johan Gustafsson

Anna Maria Corazza Bildt (m), Carl-Oskar Bohlin (m) och Cecilie Tenfjord-Toftby (m) har överhuvudtaget inte svarat.

Folkpartiet

Marit Paulsen (fp): Om jag blir omvald vill jag fortsätta arbeta med frågan om växtförädling länkat till framtida utmaningar vad gäller matförsörjning och klimat. Jag fick i februari i år Europaparlamentets stöd för min initiativrapport om växtförädling, vars huvudsyfte var att starta en diskussion i detta viktiga ämne. Genom att använda modern växtförädlingsteknik skulle man kunna ta fram grödor som inte behöver några bekämpningsmedel och på så sätt skulle vi kunna minska gifterna i maten.

Jag vill också fortsätta arbeta med djurhälsolagen som jag varit parlamentets föredragande för och jag avser också att arbeta med det från EU-kommissionen utlovade förslaget om en djurskyddslag. Genom dessa lagförslag vill jag arbeta med frågan om antibiotikaresistens, som jag sedan tidigare är mycket engagerad i, särskilt vad gäller länken mellan djurhälsa och folkhälsa. Genom att minska användningen av antibiotika i djurhållningen, minskar även risken för att människor påverkas genom maten. /Undertecknat Linda

Cecilia Wikström - fp: Jag menar att vi måste skärpa den europeiska kemikalielagstiftningen och vi måste visa särskild hänsyn till barns känslighet. Om man bryter mot kemikalielagarna så ska det medföra kännbara straff, kommissionen måste kunna få mandat att agera starkare mot de medlemsländer och företag som inte följer EU:s lagstiftning. Dessa frågor drivs bäst på EU-nivå eftersom det får större effekt, dels för maten vi producerar men även för importerad mat eftersom länder utanför EU också måste leva upp till kraven för att få sälja sina produkter.

/Undertecknat Caroline Klamer

Tina Acketoft (fp): Svaret är väl att detta inte är en fråga som jag kommer att fokusera på. Inte för att jag inte tycker den är viktig, men för att jag tror att man ska arbeta med frågor man verkligen kan och jag är ju lyckligt lottad i att ha en kollega som jag helt och fullt litar på i alla frågor av denna natur, Marit Paulson.

Men, i Folkpartiets EU-program som jag varit delaktig i skriver vi bland annat så här:

Giftfritt Europa. Biologisk mångfald, kemikalier, vatten och luft är alla delar av vår miljö. Allt hänger ihop och måste ses – och hanteras – i ett sammanhang. Den europeiska kemikalielagstiftningen behöver skärpas, och särskild hänsyn tas till barns och ungas känslighet. Brott mot kemikalielagarna ska medföra verkningfulla straff.

/Undertecknat Tina Acketoft

Jasenko Selimovics (fp): Varje människa har ett eget ansvar för sina handlingar i rollen som ägare, brukare, producent eller konsument. Liberal miljöpolitik handlar om ansvarstagande utifrån kunskap och marknadsekonomiskt tänkande. Ett samhälle som främjar kunskap och nytänkande har bäst möjlighet att ta sig an miljöutmaningarna. Men även om den enskilda individen har ett ansvar, kan gör mycket krävs samarbete oss emellan. EU har en fundamental roll att fylla vad gäller uppgiften att säkra vår mat. EU-samarbetet är därför vårt viktigaste instrument för att driva på frågan om säker mat.

Teknisk utveckling är en central del av lösningen på dagens miljöproblem och även vår gemensamma matproduktion. Frågan om växtförädling är mycket viktig. Framtida utmaningar vad gäller matförsörjning och klimat kan lösas delvis med denna. Genom att använda modern växtförädlingsteknik skulle man kunna ta fram grödor som inte behöver några bekämpningsmedel och på så sätt skulle vi kunna minska gifterna i maten.

Frågan om antibiotikaresistens, är också av yttersta vikt. Genom att minska användningen av antibiotika i djurhållningen, minskar även risken för att människor påverkas genom maten.

/Undertecknat av Ylva Westlund

Erik Scheller (fp) har överhuvudtaget inte svarat.

Centerpartiet

Kristina Yngwe (c): Mitt svar finner du nedan, jag ber så mycket om ursäkt för att mitt svar inkommer sent. Som kandidat får vi en oerhörd mängd enkäter att svara på, vilket tar väldigt mycket tid i anspråk. Jag vet dock inte vilka politiska jippon du pratar om, den tid jag inte är på mitt vanliga jobb eller sköter gården hemma så reser jag runt i Sverige och pratar om bl a hur EU fungerar, varför EU behövs och varför det är viktigt att rösta, vilket jag kanske inte skulle klassa som politiska jippon...

Önskar dig en trevlig påsk!

Vänliga hälsningar,

Kristina

Jag är utbildad agronom, jobbar som lantbruksrådgivare och driver en växtodlingsgård, och min önskan är att sitta i utskottet för jordbruk och landbygdens utveckling för att bland annat driva frågor kopplade till en mer hållbar matproduktion. Jag skulle t ex vilja se att en större andel av CAP-budgeten går till miljöåtgärder än till gårdsstöd, i Sverige går ca 50% till miljöåtgärder vilket är betydligt större andel än de flesta andra länder i Europa. I Sverige har vi inom rådgivningen länge arbetat framgångsrikt med Greppa Växtskyddet som ligger inom Greppa Näringen som finansieras via EU-medel. Projektet handlar om att förmedla kunskap till lantbrukaren kring hur de bör arbeta för att minska påverkan på miljön, och det är ett koncept som jag skulle vilja se exporteras till fler länder i Europa.

Jag skulle också vilja se att mer pengar används till forskning, framförallt tillämpad forskning, för att arbeta mer med alternativa bekämpningsmetoder. Även fast jag själv är konventionell lantbrukare så ser jag ju att vi måste minska användningen av kemiska bekämpningsmedel, bl a för att minska risken för resistens.

Dessutom tycker jag att grön kemi känns som ett väldigt spännande område, där vi kan få bättre kemikalier med mindre miljöpåverkan samtidigt som det skapar nya affärsmöjligheter för lantbrukarna. Så då behövs satsningar på innovation samt stöd för att bygga upp en fungerande länk mellan lantbruksföretagen som ska leverera råvarorna och kemiindustrin.

Dock vill jag poängtera att för mig är giftfritt inte nödvändigtvis detsamma som ekologiskt. För mig är det viktigare att maten jag äter inte är besprutad än att man inte använt handelsgödsel. Därför tror jag det är viktigare ur ett hållbarhetsperspektiv att arbeta med att göra hela Europas lantbruk mindre kemikalieintensivt och att fasa ut farliga kemikalier i hela Europa (där ligger ju Sverige betydligt längre fram än resten av Europa) än att t ex bara ge gårdsstöd åt ekologiskt lantbruk eller sätta upp mål om att hela Europas lantbruk ska vara ekologiskt.

/Undertecknat av Kristina Yngwe

Kent Johansson (c), Fredrick Federley (c), Hanna Wagenius (c) har överhuvudtaget inte svarat.

Kristdemokraterna

Ingen kandidat har överhuvudtaget svarat, d.v.s. **Lars Adaktusson (kd), Ebba Busch Thor (kd), Mikael Anefur (kd)** och **Désirée Pethrus (kd)**.

Socialdemokratiska partiet

Här kommer svar från Socialdemokraternas topp 7 på europaparlamentslistan, Marita Ulvskog, Olle Ludvigsson, Jytte Guteland, Jens Nilsson, Anna Hedh, Aleksander Gabelic (separat svar också), Ellinor Eriksson och Mattias Olsson. (Vår kommentar: räknar man kandidaterna blir det 8, vilket vi också har angett på förfrågan från den politiskt sakkunniga som svarat å kandidaternas vägnar).

Svar från Socialdemokraterna

Vi socialdemokrater är övertygade om att maten är en viktig del av vår välfärd. Vad vi äter påverkar vår hälsa och vårt välbefinnande. Hur maten produceras ger effekter på ekonomi, miljö och klimat. Eftersom vi vill utveckla välfärden är det en självklarhet att vi också arbetar med högre kvalitet på maten.

Mycket arbete krävs även vad gäller olika ämnen i maten. Vi har under den gångna mandatperioden spelat en avgörande roll för ett tuffare regelverk gällande hormonstörande ämnen som finns i vår närmiljö och även i maten. Hormonstörande ämnen i vår vardagsmiljö leder i ökande utsträckning till störningar och sjukdomar hos människor, framförallt barn. Vi socialdemokrater vill se krafttag för att stoppa denna utveckling och kommer att fortsätta att engagera oss för ett starkt och säkert regelverk i framtiden. Som ansvariga för Europaparlamentets betänkande om skyddet mot hormonstörande ämnen fick med oss en överväldigande majoritet på mycket kontroversiella krav.

Vi kommer att fortsätta arbetet med att stoppa den överdrivna användningen av kemikalier i jordbruket. Klimatomställningen, skyddandet av biologisk mångfald och främjande av den ekologiska produktionen måste ges betydligt högre prioritet i EU:s jordbrukspolitik. Vi ämnar fortsätta vårt arbete med att förbjuda och fasa ut hälsofarliga substanser i jordbruket. En stor del av dessa återfinns i olika växtskyddsmedel som sprutas på grödorna vi slutligen äter. Vi har tidigare varit pådrivande för att se till att den socialdemokratiska gruppen i Europaparlamentet fick en bra linje ifråga om farliga växtskyddsmedel (2008). En avgörande fråga var att enskilda medlemsländer även i fortsättningen ska kunna förbjuda farliga växtskyddsmedel för att skydda miljön i det enskilda landet, även om medlet godkänts av andra medlemsländer. Efter många tuffa förhandlingar fick vi gehör för detta. Det var en viktig seger för att se till att EU-regler inte ska kunna leda till en sämre miljö.

GMO-tekniken skulle i framtiden kunna användas till att höja produktiviteten inom jordbruket men riskerar istället att ha negativa effekter på den biologiska mångfalden. Vi tycker att försiktighetsprincipen ska gälla för GMO, alltså att bara helt bevisat ofarliga grödor ska tillåtas. Vi socialdemokrater kommer att fortsätta att driva en linje där största möjliga utrymme lämnas för varje EU-medlemsland att själva besluta om sin GMO-politik. Till skillnad från majoriteten i Europaparlamentet tycker vi också att medlemsstater ska kunna åberopa hälsoskäl för att begränsa eller förbjuda GMO.

Vi tycker också att det ska vara en självklarhet att produkter som innehåller GMO-spår ska märkas ut så att konsumenterna informeras om eventuell förekomst av GMO.

Vi socialdemokrater driver kraven om minskad antibiotikaanvändning i djurhållningen i EU. Antimikrobiell resistens hos djur är ett växande problem i Europa. Resistenta bakterier, som ökar risken för infektioner och kan resultera i sjuklighet och dödlighet, kan spridas mellan djur och i miljön och även överföras till människor. Dessutom kan bakterier sinsemellan utbyta resistensgener, vilket bidrar till spridningen av resistens. Det är viktigt att kartlägga användandet av veterinärmedicinska läkemedel innehållandes antibiotika i EU:s medlemsländer för att sedan kunna göra jämförelser länder emellan och för att kunna sätta upp reduceringsmål.

Om du har några funderingar så går det bra att vända sig till mig.
/Undertecknat Camilla Frick

Aleksander Gabelic (s), som valt att låta skicka in även ett separat svar: Den socialdemokratiska gruppen och inte minst Åsa Westlund har på ett imponerande sätt drivit på för ett hårdare regelverk kring giftiga ämnen. Som far till två barn och med en stor tilltro till att den gröna näringen klarar omställningen vill jag fortsätta det arbetet.

Det ska ställas höga krav på jordbruket och den mat vi äter. Jag känner ett extra engagemang kring GMO där jag kommer driva att försiktighetsprincipen ska gälla, alltså att bara helt bevisat ofarliga grödor ska tillåtas. Det ska också finnas utrymme för medlemsländerna att driva en tuffare linje, inte minst av hälsoskäl.

Jag hoppas komma med i handelsutskottet och kommer i så fall att kunna påverka det tänkta frihandelsavtalet med USA, förkortat TTIP. Förhandlingarna kommer att omfatta en mängd knäckfrågor kring vilka krav som ska ställas, inte minst för djurhållningen. Här kommer jag att driva en linje som inte alltid ger den billigaste maten, men som säkrar både jordbruket och vår hälsa.

2006-2010 satt jag i miljö- och jordbruksutskottet i riksdagen och lärde mig hur viktigt det är att politiken sätter upp rätt ramverk i dessa frågor. Om jag blir vald till EU-parlamentet tar jag gärna del av synpunkter från giftfritt.se
/Undertecknat av Klas Corbelius

Miljöpartiet

Samtliga tillfrågade har svarat.

Peter Eriksson (mp): MP har en vision om 100% ekologiskt. Vi arbetar i den riktningen både i Sverige och EU. Vi vill ändra inriktningen på jordbrukspolitiken och prioritera att stödja ekoproduktion och främja omställningen till ekologiskt. Vi för en tuff linje mot kemikalier och kommer att stärka den gröna gruppen i Europaparlamentet, som är den politiska grupp som driver de här frågorna mest konsekvent.

För att få genomslag för vår politik kommer vi att:

- Vara pålästa
- Vara närvarande
- Vara aktiva
- Bygga koalitioner
- Kommunicera med omvärlden

/Undertecknat Mikael Ljungblom

Max Andersson (mp): Miljöpartiet vill att maten ska vara giftfri och jag kommer att hålla mig nära partilinjens i de här frågorna. Vi har ett stort antal att-satser i vårt valmanifest som har bäring på detta. Vi vill bland annat skärpa EU:s kemikaliepolitik REACH så att man snabbare ska kunna förbjuda skadliga kemikalier, vill att länder ska kunna få gå före med nationella förbud mot bekämpningsmedel som är tillåtna inom EU. Vi vill begränsa stödet till konventionellt jordbruk. På sikt vill vi ha 100 % ekologisk matproduktion, och vill därför att EU:s jordbruksstöd ska stödja det ekologiska jordbruket och därmed betalar för de miljövinster och ekosystemtjänster som jordbruket bidrar till. Vi vill också stärka konsumentens rätt att veta var livsmedel kommer ifrån och vad de innehåller. En fråga som jag personligen tycker är viktig är att skärpa reglerna just för barns exponering för gifter och hormonstörande ämnen. Barn kan vara mycket känsligare än vuxna och det är viktigt att tillämpa försiktighetsprincipen.

/Undertecknat Max Andersson

Bodil Ceballos (mp): Miljöpartiet arbetar för att uppnå 100 % ekologiskt. Vi gör ingen skillnad i arbetet om det handlar om Sverige eller EU. Vi arbetar tillsammans med våra kollegor i gröna gruppen på att inriktningen på jordbrukspolitiken ska vara att stödja ekoproduktion och främja omställningen till eko.

Vi arbetar också aktivt mot kemikalier och har gjort så under många år. Tidigare var miljöpartisten Inger Schörling föredragande i REACH för EP:s räkning. Jag arbetade som hennes assistent under den tiden.

Det beror på vilket utskott man hamnar i när det kommer till hur man kan arbeta. Jag hoppas att jag kommer att få arbeta även i fortsättningen med de globala rättvisefrågorna. I det arbetet ingår också utveckling av den hållbara produktionen i andra länder utanför EU.

Det viktiga för att nå framgång i arbetet i riksdagen och i Europaparlamentet är att vara påläst, vara med i diskussionerna på utskott och i kammaren, lära nytt genom att delta i seminarier eller ordna sådana och att åka och kommunicera ut den kunskap man har på olika sätt och till olika länder. Men oavsett om jag kommer in i ett utskott som hanterar de globala frågorna eller ej så är frågan om giftfritt något jag alltid prioriterat. Jag började en gång i tiden med giftfri odling i ett ekokollektiv i Katalonien.

/Undertecknat Bodil Ceballos

Isabella Lövin (mp):

Miljöpartiet har en vision om 100% ekologisk livsmedelsproduktion fri från gifter. Detta arbetar vi med i Sverige och EU. Vi för också en tuff linje mot kemikalieanvändning generellt.

Miljöpartiet kommer att ingå i den Gröna gruppen i Europaparlamentet – den partigrupp i parlamentet som mest konsekvent driver frågan om mindre användning av kemikalier och gifter.

För en del av gröna gruppens arbete med mat, se <http://eat-better.greens-efa.eu/>

För att driva igenom förändring är det avgörande att vara aktiv på många olika sätt och samspela med många olika aktörer.

Det behövs en stark allmän opinion för att sätta press på parlamentet för att få förmå ledamöterna att anta en förändring. I t.ex. fiskereformen, fröförordningen, Acta, TTIP, m.fl. frågor har Gröna gruppen visat att vi är lyhörda gentemot folkrörelser och miljörelser.

Det är också viktigt att bilda partiöverskridande allianser i parlamentet. Här kan man hämta inspiration från den partiöverskridande kampanjgrupp jag deltog i under fiskereformen, Fish For the Future.

Hur man jobbar med dessa frågor är såklart även beroende i vilket utskott som man sitter i. Jag kommer att sträva efter att sitta i fiskeriuskottet som ordinarie samt i Miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhets utskottet som suppleant.

Jag vet från erfarenhet att man får igenom förändring genom att vara: 1) påläst, 2) närvarande (på utskottet, i diskussionerna om sakfrågan, säkert också i partigruppen – stödja de som driver det man vill även om man själv inte har det utskottet). 3) aktiv (organisera seminarier och föreläsningar).

/Undertecknat av Erik Stern

Vänsterpartiet:

Malin Björk (v): "Mat är en central del av vår vardag och har stor betydelse för varje människas välmående. Vänsterpartiet har en lång tradition av att arbeta med hållbar miljö och matproduktion, både i riksdagen och i EU-parlamentet.

Visserligen har stora delar av EU:s gemensamma jordbrukspolitik förändrats en del, men det kvarstår att 80 % av de som får jordbruksstöd är Europas kungahus och storföretag. Vänsterpartiet vill gå ur EU:s gemensamma jordbrukspolitik för att kunna stödja svenska lantbrukare och gynna ett ekologiskt hållbar jordbruk. Om Sverige själva kan besluta om hur jordbrukspolitiken och anslag ska fördelas ökar möjligheterna att kunna satsa på småskalighet och ekologiskt. När det gäller lantbruk kommer vi fortsätta arbetet med försöka föra tillbaka makten över jordbrukspolitiken till Sverige. Vi stöder alltid förslag som handlar om närodlat och olika typer av bio- eller kravmärkning och vill stoppa den gemensamma jordbrukspolitiken destruktiva satsningar på storskalighet och bidrag till överproduktion.

I ekologiska livsmedel finns sällan eller aldrig rester av kemiska bekämpningsmedel och kemikalier – något som inte används inom det ekologiska jordbruket. Ett ekolantbruk bidrar till högre biologisk mångfald och ökar jordbrukets motståndskraft vilket är viktigt när klimatet förändras.

Vi har hittills, och kommer att fortsätta vara, varit aktiva medlemmar i den inomparlamentariska gruppen Animal Welfare. Syftet är att arbeta för djurs välfärd och vi har bland annat arbetat aktivt för tydligare djurtransportlagar (max åtta timmar, oavsett art), vi har arbetat för tydligare ursprungsmärkning och produktmärkning för vegetarisk- och vegankost. När djuren behandlas väl och får mindre antibiotika (som vi också arbetat för) blir även maten bättre och godare.

Mer information finns på vår hemsida www.eu.vansterpartiet.se "

/Undertecknat Deniz Tütüncü

Linda Snecker (v): Mat är en central del av vår vardag och har stor betydelse för varje människas välmående. Vänsterpartiet har en lång tradition av att arbeta med hållbar miljö och matproduktion, både i riksdagen och i EU-parlamentet.

Visserligen har stora delar av EU:s gemensamma jordbrukspolitik förändrats en del, men det kvarstår att 80 % av de som får jordbruksstöd är Europas kungahus och storföretag. Vänsterpartiet vill gå ur EU:s gemensamma jordbrukspolitik för att kunna stödja svenska lantbrukare och gynna ett ekologiskt hållbar jordbruk. Om Sverige själva kan besluta om hur jordbrukspolitiken och anslag ska fördelas ökar möjligheterna att kunna satsa på småskalighet och ekologiskt. När det gäller lantbruk kommer vi fortsätta arbetet med försöka föra tillbaka makten över jordbrukspolitiken till Sverige. Vi stöder alltid förslag som handlar om närodlat och olika typer av bio- eller kravmärkningar och vill stoppa den gemensamma jordbrukspolitikens destruktiva satsningar på storskalighet och bidrag till överproduktion.

I ekologiska livsmedel finns sällan eller aldrig rester av kemiska bekämpningsmedel och kemikalier – något som inte används inom det ekologiska jordbruket. Ett ekolantbruk bidrar till högre biologisk mångfald och ökar jordbrukets motståndskraft vilket är viktigt när klimatet förändras.

Vi har hittills, och kommer att fortsätta vara, varit aktiva medlemmar i den inomparlamentariska gruppen Animal Welfare. Syftet är att arbeta för djurs välfärd och vi har bland annat arbetat aktivt för tydligare djurtransportlagar (max åtta timmar, oavsett art), vi har arbetat för tydligare ursprungsmärkningar och produktmärkning för vegetarisk- och vegankost. När djuren behandlas väl och får mindre antibiotika (som vi också arbetat för) blir även maten bättre och godare.

Mer information finns på vår hemsida www.eu.vansterpartiet.se.
/Undertecknat av Linda Snecker

Mikael Gustafsson (v) och Liselott Olsson (v) har överhuvudtaget inte svarat.

4. KOMMENTARER

Kandidaternas svara eller inte svara

Vi hade önskat att vi kunde säga att alla de kandidater, från de etablerade politiska partierna, som vi frågat, kommer att arbeta för våra barns rätt till giftfri mat och en giftfri miljö - men tyvärr - det kan vi inte. Vi måste dessvärre konstatera att det råder en i det närmaste häpnadsväckande okunnighet och cyniskhet, som är mycket skrämmande inför både nutid och framtid.

Det är förståeligt om varje kandidat är engagerad i en valkampanj som innebär en stor arbetsbörda. Detta borde dock inte ha kommit som någon överraskning. Ställer man upp som kandidat för Sverige i EU-parlamentet måste man ju ha räknat med en mängd frågor. Det är dock mycket förvånande att en tredjedel av kandidaterna överhuvudtaget inte svarar. Detta är sannerligen ett demokratiskt dilemma. Vem representerar man egentligen? Två tredjedelar svarar ju trots allt på en enkel fråga, även om flera representanter behövt få längre tid på sig. Varför svarar en tredjedel överhuvudtaget inte. De som inte svarar är följande: **Anna Maria Corazza Bildt (m)**, **Carl-Oskar Bohlin (m)**, **Cecilie Tenfjord-Toftby (m)**, **Kent Johansson (c)**, **Fredrick Federley (c)**, **Hanna Wagenius (c)**, **Erik Scheller (fp)**, **Lars Adaktusson (kd)**, **Ebba Busch Thor (kd)**, **Mikael Anefur (kd)**, **Désirée Pethrus (kd)**, **Mikael Gustafsson (v)** och **Liselott Olsson (v)**. De bör ta sig en allvarlig funderare på om de verkligen bör vara kandidater i ett demokratiskt val. Att gömma sig för väljarna är inte ok!

Socialdemokraterna väljer att svara kollektivt för sina listade kandidater d.v.s. varje socialdemokratisk kandidat har skriftligen intygat att de godkänner att vara en anmäld kandidat för det socialdemokratiska partiet. **Aleksander Gabelic** har dock valt att också svara separat, vilket ju är hedrande.

Frågans vikt förstår man i perspektivet av att under 2011 betalade Jordbruksverket ut cirka 11,6 miljarder kronor i jordbruks- och landsbygdsstöd i Sverige. Merparten av stödet kom från EU men en del finansierades även av Sverige. Den största delen av stödet var gårdsstöd till konventionellt lantbruk. Jordbrukssektorn inom EU svarar för 1.5% av EU:s samlade BNP - men 40% av EU:s budget går till jordbruket. Merparten av pengarna går till konventionellt kemiskt jordbruk.

Kandidaternas svar

Moderaterna tycker det är bra som det är. Tyvärr blandar de ihop begreppen. Med hälsosam mat menar man inte samma som med giftfri. Mat innehållande bekämpningsmedelsrester utgör en dokumenterad hälsorisk - särskilt för barn - det vet man. Alltså, dåliga svar och därmed dåligt för våra barns framtid.

Folkpartiet spretar lite åt olika håll. **Cecilia Wikström** vill skärpa den europeiska kemikalielagstiftningen med särskild hänsyn till barns känslighet. Hon tycker också att EU är rätt forum för en gemensam lagstiftning eftersom det krävs inte bara regler för mat producerad inom EU utan även för mat som importeras från länder utanför EU - bra. **Marit Paulsen** däremot undviker sorgfälligt att svara på frågan eller har hon inte begripit den. **Marit Paulsen** avslöjar dock en skrämmande inkompetens i frågor som rör lantbruk och vetenskap. Hon tror felaktigt två saker - (1) att modern växtförädling, med vilket hon förmodligen menar genetisk modifiering, ska kunna lösa alla utopiska önskingar om ideala lantbruksgrödor och (2) att bland dessa mirakulösa önskingar ingår grödor som är resistent mot alla skadegörare och framför allt inte påverkas av konkurrens från det som kallas ogräs - eller hur hade hon tänkt? Genetisk modifiering har tyvärr visat sig vara en kostsam återvändgränd som endast kunnat kommersialiseras med grödor som är motståndskraftiga mot ogräsgift, typ Roundup, eller som "själva" är insektgiftproducerande och urskilningslöst dödar "goda" och "onda" insekter. Det har i många fall visat sig betydligt säkrare och billigare att använda sig av konventionella förädlingsmetoder för att förstärka miljövänliga och produktionsgynnande

egenskaper hos grödorna. Användningen av herbicider ökar såväl i Sverige som i EU-länderna och i den övriga världen. Att genetiskt modifiera grödor som "tar hand" om ogräset är en ren utopi. Hur skulle dessa växter vara "konstruerade"? Hon hänvisar till det viktiga inom djurhållningen att arbeta mot antibiotikaresistans men glömmer den ohållbara framtid som resistans mot pesticider skapar inom växtsektorn. Marit Paulsen tycks lyssna och okritiskt följa lobbyister från de stora frö- och kemikalieföretagen (läs om företagen som kombinerar gmo och herbicider samt andra bekämpningsmedel) - dåligt. **Tina Acketoft** hänvisar till Marit Paulsen men tycker som **Cecilia Wikström** att den europeiska kemikalielagstiftningen behöver skärpas, och att särskild hänsyn tas till barns och ungas känslighet. Ska hänsyn till barn och ungas känslighet tas betyder detta onekligen giftfritt, d.v.s. livsmedelsproduktion utan bekämpningsmedel. Men är det detta folkpartiet menar? **Jasenko Selimovics** för ett eget resonemang med sig själv och verkar komma fram till att EU-samarbetet är vårt viktigaste instrument för att driva på frågan om säker mat. Därefter faller han in i ytterligare ett märkligt resonemang som utmynnar i Paulsens åsikter. Kanske ganska obegripligt - eller?

Centerpartiet representeras av **Kristina Yngwe**. De andra tycker ingenting. **Kristina Yngwe** vill se forskning som ska arbeta mer med alternativa bekämpningsmetoder. Om man förstår henne rätt innebär dessa alternativa bekämpningsmedelsmetoder grön kemi med "bättre" kemikalier. Vad nu detta är för kemikalier? Hon poängterar också att giftfritt inte nödvändigtvis är detsamma som ekologiskt. Hon skriver att *"För mig är det viktigare att maten jag äter inte är besprutad än att man inte använt handelsgödsel"*. Bra - alltså ingen besprutning med bekämpningsmedel - eller? Tyvärr skriver hon vidare - *"Därför tror jag det är viktigare ur ett hållbarhetsperspektiv att arbeta med att göra hela Europas lantbruk mindre kemikalieintensivt och att fasa ut farliga kemikalier i hela Europa (där ligger ju Sverige betydligt längre fram än resten av Europa) än att t ex bara ge gårdsstöd åt ekologiskt lantbruk eller sätta upp mål om att hela Europas lantbruk ska vara ekologiskt."* Alltså, tillbaka till bekämpningsmedlen. Att bara fasa ut farliga kemikalier blir inte lätt eftersom bekämpningsmedel är och måste vara gift som avsiktligt tillförs gröda som ska bli mat. Detta får kanske kallas försiktighetsprincip för politiker. Mat som både är giftfri och besprutad med bekämpningsmedel är kanske en för svår paradox.

Kristdemokraterna tycker uppenbarligen ingenting. Beror det på okunskap eller ren arrogans?

Socialdemokraterna, vars kandidater har en gemensam åsikt, d.v.s. partiets, vill att varje nation ska ha egen rätt att bestämma över bekämpningsmedelsanvändningen. Detta är en synnerligen märklig åsikt. En gemensam lag inom EU borde vara det EU-parlamentet ska jobba för. Endast på detta vis kan vi kräva att alla länder följer EU:s intentioner om giftfri mat och giftfri miljö. Allt annat är ju att ge upp tanken på att EU ska tjäna ett gemensamt syfte. Det borde ju vara dags att ställa krav på vilken mat som produceras inom EU och vilken mat som får importeras från länder utanför EU. Antingen ger man upp tanken på EU eller arbetar man på att EU ska vara en gemensam angelägenhet. Socialdemokraterna skriver - *"Hormonstörande ämnen i vår vardagsmiljö leder i ökande utsträckning till störningar och sjukdomar hos människor, framförallt barn."* De flesta sjukdomar, typ olika cancerformer, och utvecklingsstörningar är orsakade av hormonstörningar. Forskning visar, vad än moderaterna påstår, ett samband mellan bekämpningsmedel och olika typer av hormonstörningar som leder fram till olika sjukdomar och utvecklingsstörningar. Socialdemokraterna skriver vidare - *"Klimatomställningen, skyddandet av biologisk mångfald och främjande av den ekologiska produktionen måste ges betydligt högre prioritet i EU:s jordbrukspolitik."* Också socialdemokraterna lägger stor vikt vid vad man kallar *hälsofarliga substanser i jordbruket* eller farliga växtskyddsmedel. Citat - *"En stor del av dessa återfinns i olika växtskyddsmedel som sprutas på grödorna vi slutligen äter."* Man nämner också GMO-tekniken. Man skriver att *"bara helt bevisat ofarliga grödor ska tillåtas"*. Kommersiölisierade GMO-grödor omfattar fortfarande efter 30 år till över 90% endast av herbicidtoleranta grödor. De kräver alltså herbicider för att vara till nytta - mycket herbicider. Dessa

herbicider ger goda utrymmen för toleranta ogräs, vilket är en otäck realitet och konsekvens av odling av dessa grödor. Samma fråga gäller överanvändning av antibiotika. Socialdemokraterna vill kräva minskad antibiotikaanvändning i djurhållningen i EU. Man skriver - "*Antimikrobiell resistens hos djur är ett växande problem i Europa. Resistenta bakterier, som ökar risken för infektioner och kan resultera i sjuklighet och dödlighet, kan spridas mellan djur och i miljön och även överföras till människor.*" Detta vet man men socialdemokraterna tänker inte agera mot användningen innan man har kartlagt användandet av veterinärmedicinska läkemedel innehållandes antibiotika i EU:s medlemsländer. Hur lång tid tar inte detta? **Aleksander Gabelic** har valt att låta skicka in även ett separat svar. Dock svarar han inte på frågan - dåligt. Man undrar dock - vem eller vilka av kandidaterna kommer att driva jordbruksfrågorna?

Miljöpartiet har enligt **Peter Eriksson** "*en vision om 100% ekologiskt*". Miljöpartiet arbetar alltså på att vi ska få giftfria livsmedel. Man ställer sig lite vid sidan i jämförelse med andra parlamentariker genom att påstå att man ska vara (1) påläst, (2) närvarande, (3) aktiva och (4) kommunicera med omvärlden (samt att bygga koalitioner, som nog alla de andra gör på sitt sätt). Vår kommentar blir att vi av de flesta svaren har intrycket av att precis pålästa är inte kandidaterna. Vi välkomnar givetvis de som är pålästa. **Max Andersson** är lite mer moderat (ursäktat uttrycket) när han skriver att miljöpartiet ska arbeta på att - "*kunna förbjuda skadliga kemikalier*" men uppenbarligen behålla de som inte anses farliga - och vilka är då dessa? "*På sikt vill vi ha 100 % ekologisk matproduktion*". Vilken sikt är och blir det då? **Max Andersson** vill skärpa reglerna just för barns exponering för gifter och hormonstörande ämnen genom att tillämpa försiktighetsprincipen. Det finns tyvärr bara en enda försiktighetsprincip - giftfritt. Och den behövs nu! **Bodil Ceballos** ansluter till partilinjen. Men hon skriver - "*Vi arbetar också aktivt mot kemikalier*". Hon skriver även - "*Men oavsett om jag kommer in i ett utskott som hanterar de globala frågorna eller ej så är frågan om giftfritt något jag alltid prioriterat. Jag började en gång i tiden med giftfri odling i ett ekokollektiv i Katalonien.*" Detta bör tala för sig själv - giftfritt. **Isabella Lövin** ansluter också till partilinjen. Att arbeta för mindre användning av kemikalier och gifter kanske inte är tillräckligt. Det blir ju inte giftfritt inom överskådlig tid med detta perspektiv. Med ambitioner att sitta i Miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhetsutskottet som suppleant tycker man giftfritt borde vara självklart. Vad mer kan prioriteras än giftfri miljö, god folkhälsa utan gifter som effekt av säkra d.v.s. giftfria livsmedel och en giftfri livsmedelsproduktion?

Vänsterpartiet representerat av **Malin Björk** vill gå ur EU:s gemensamma jordbrukspolitik och därigenom kunna satsa på småskaligt och ekologiskt i Sverige. Men hur stoppar man den "*gemensamma jordbrukspolitikens destruktiva satsningar på storskalighet och bidrag till överproduktion*" utan att gå ur EU och är detta realistiskt i ett kortare perspektiv? Är det inte bättre att kämpa för giftfria livsmedel? **Linda Snecker** svarar exakt som sin partikamrat och bägge följer uppenbarligen därmed partilinjen.

/Tankesmedjan Giftfritt 2014-04-25